

สรุปและขอเสนอแนะ

การกำหนดจำนวนเงินสดสำรอง หรือวงเงินที่จะให้สาขาแต่ละแห่งของธนาคารออมสิน เก็บไว้ได้ในแต่ละวันนั้น อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต ได้แก่ปริมาณเงินสดรับและเงินสดจ่าย การศึกษาเพื่อวิเคราะห์โดยใช้การพยากรณ์ทางสถิติวิธีแยกส่วนประกอบของอนุกรมเวลา (Decomposition of Time-Series) จำนวนหากค่าพยากรณ์เงินสดรับเงินสดจ่ายเป็นรายเดือน การกำหนดจำนวนเงินสดสำรองในแต่ละวันใช้ทฤษฎีการแจกแจงความถี่ ซึ่งสามารถคำนวณได้ว่า ถ้าเก็บเงินสดสำรองไว้ในจำนวนต่าง ๆ กัน จะมีโอกาสเท่าใดที่เงินสดสำรองจะไม่พอ อย่างไรก็ตาม จำนวนเงินสดรับเงินสดจ่ายและเงินสดสำรองอาจจะไม่เป็นไปตามที่วิเคราะห์ก็ได้ เพราะนอกจากตัวเลขที่นำมาวิเคราะห์แล้ว ยังมีตัวกำหนดอื่น ๆ อีกที่มีผลต่อเงินสดรับและเงินสดจ่าย ผลของการวิเคราะห์เป็นเพียงแต่จุดเริ่มต้นขั้นพื้นฐาน หากมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาระทบกระเทือนทำให้ข้อมูลต่างๆ เปลี่ยนไป ก็ต้องมีการปรับปรุงข้อมูลที่นำมาพยากรณ์หรือปรับปรุงผลของการวิเคราะห์ด้วย และบางทีอาจจะต้องเปลี่ยนวิธีหรือรูปแบบในการวิเคราะห์ เพื่อให้เหมาะสมกับข้อมูลและเหตุการณ์ในขณะนั้น ๆ

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลรายวันโดยใช้ทฤษฎีการแจกแจงความถี่ ได้จำนวนเงินสดสำรองหลาย ๆ ระดับ ซึ่งการจะกำหนดให้มีเงินสดสำรองเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับธนาคารออมสินว่าจะยอมให้มีโอกาสที่เงินสดสำรองจะไม่พอดู้อย่างไร ไม่จำเป็นจะต้องเก็บเงินสดสำรองไว้ในจำนวนที่ให้เพียงพออยู่ตลอดเวลา เพราะจะต้องเก็บเงินสดไว้ในจำนวนที่สูงมาก แต่โอกาสที่เงินจะไม่พอมันเพียงเล็กน้อย ทำให้สูญเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากจำนวนเงินที่เกินความจำเป็น สำหรับผู้เขียนเห็นว่า เก็บเงินสดไว้ในระยะ - 1.5σ ก็ควรจะเพียงพอ คือเก็บไว้ในจำนวนกึ่งกลางของผลต่างที่เงินสดจ่ายมากกว่าเงินสดรับทั้งหมด หรือคือครึ่งหนึ่งของค่าเบี่ยงเบนของเส้นโค้ง หากเก็บเงินสดสำรองไว้ในระดับนี้ จะมีโอกาสที่เงินไม่พอจ่ายอยู่ร้อยละ 6.68 หรือใน 100 วันมีประมาณ 7 วัน ที่ต้องขอโอนเงินจากสำนักงานใหญ่ อัตราเงินสำรองที่ได้จากการวิเคราะห์นี้ เป็นอัตราปกติที่จะเก็บไว้ในจำนวนเท่ากัน

ตลอดปี หากในช่วงเวลาใหม่มีการจ่ายเงินมากกว่าปกติ ก็ให้เพิ่มจำนวนเงินสดสำรองขึ้นอีกเฉพาะช่วงเวลานั้น จากยอดเงินสกรับเงินสดจ่ายรายเดือนของปี 2518, 2519, จากการแจกแจงความถี่ของผลต่างระหว่างเงินสกรับเงินสดจ่ายแต่ละวันของปี 2519 และจากความเห็นของผู้จัดการสาขา แสดงให้เห็นว่าสาขาส่วนใหญ่จะมีเงินสดจ่ายมากกว่าเงินสกรับเพิ่มขึ้นในระหว่างเดือนเมษายน พฤษภาคม และมิถุนายน เพราะในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นระยะเปิดภาคการศึกษา ผู้ฝากจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าปกติ จึงควรสำรองเงินไว้มากกว่าอัตราปกติ ส่วนจะเพิ่มขึ้นเท่าไรนั้น อาจจะกะประมาณได้จากการแจกแจงความถี่ เช่น สาขาบางลำภู วันที่ 20, 24 พฤษภาคม, วันที่ 22 มิถุนายน และ 15 กรกฎาคม ยอดเงินสดจ่ายมากกว่าเงินสกรับอยู่ 283,519, 213,409 ; 209,143 และ 290,696 บาทตามลำดับ สูงกว่าวันอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเงินสดจ่ายมากกว่าเงินสกรับอยู่ไม่เกิน 200,000 บาท ฉะนั้น ในวันดังกล่าวก็จะเพิ่มวงเงินสดสำรองให้แต่ไม่ควรเกิน 300,000 บาท สาขาอื่น ๆ ก็พิจารณาได้เช่นเดียวกันนี้ อย่างไรก็ตามควรจะได้ข้อมูลมากกว่านี้สักประมาณ 5 ปี เพื่อจะดูว่าเงินสดจ่ายมากกว่าเงินสกรับ มากในช่วงเวลาและจำนวนเงินดังกล่าวทุก ๆ ปีหรือไม่ เพื่อจะได้กำหนดเงินสดสำรองให้ได้ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด และกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนได้มากกว่านี้

หนึ่ง การวิเคราะห์ในที่นี้ ยังไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และยังไม่ครอบคลุมเงินสกรับและจ่ายของธนาคารธนาคาร สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือที่ธนาคารออมสินเรียกว่าบัญชีทำการนั้น เป็นค่าใช้จ่ายที่ทราบจำนวนได้ เช่น เงินเดือนและโบนัสของพนักงาน เงินทุนเลี้ยงชีพของพนักงาน เงินสวัสดิการ และค่าพาหนะ เป็นต้น รายการดังกล่าวกำหนดวันที่จะคงจ่ายเงินใด ซึ่งส่วนใหญ่จะจ่ายสิ้นเดือน ดังนั้นเมื่อถึงวันกำหนดจ่าย ก็ให้เพิ่มวงเงินสดสำรองสำหรับวันนั้นให้มากขึ้นกว่าปกติ สำหรับสาขาที่มีการดำเนินงานธนาคารควบ ก็ควรเก็บตัวเลขเงินสกรับเงินสดจ่ายจากแบบฟอร์ม ธค.110 นำมาวิเคราะห์ แล้วนำผลของการวิเคราะห์ไปรวมกับผลของการวิเคราะห์ทางด้านการออมสิน เป็นจำนวนเงินสดสำรองของสาขา

สรุปวิธีการและปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึง ในการกำหนดจำนวนเงินสดสำรอง

1. นำข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณเงินสกรับและเงินสดจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละวันของแต่ละสาขา มาใช้ในการพยากรณ์ยอดเงินสกรับและเงินสดจ่ายของสาขานั้น ๆ ในต่อไป โดยใช้วิธีพยากรณ์ทางสถิติ ซึ่งอาจจะใช้วิธีแยกส่วนประกอบของอนุกรมเวลาอย่างเห็นที่ใช่ในต้น หรือวิธีพยากรณ์ทางสถิติอื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม หรือวิธีพยากรณ์ใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะนับสถิติคิดขึ้นได้ในอนาคต ถ้าใช้วิธีพยากรณ์

ตามวิทยานิพนธ์ที่กล่าวหาสมการของเส้นแนวโน้มและดัชนีฤดูกาลจากข้อมูลในอดีต เมื่อต้องการคำพยากรณ์ในอนาคตก็ให้แทนค่า x ตามหน่วยที่กำหนดไว้ในสมการ จากนั้นนำตัวเลขดัชนีมาปรับก็จะได้อาพยากรณ์ที่ต้องการ

2. นำผลของการพยากรณ์มาหาผลต่างระหว่างยอดเงินสกรับและเงินสกรจ่าย และใช้ทฤษฎีการแจกแจงความถี่มาวิเคราะห์ผลต่างดังกล่าว จะได้จำนวนเงินสกรสำรองในระดัต่าง ๆ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าควรจะมีวงเงินสกรสำรองไว้ในระดับใด

การคำนวณในข้อ 1 และข้อ 2 ดังกล่าว ต้องใช้ตัวเลขหลายจำนวน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาของธนาคารต้องมีถึง 300 กว่าสาขา และการคำนวณควรจะให้ได้อัตโนมัติเร็วทันต่อเหตุการณ์ การใช้กำลังคนแค่เพียงอย่างเดียวในการคำนวณ จะต้องเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่อีกมาก อีกทั้งผลการคำนวณอาจมีผิดพลาดได้ง่าย ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้แก้ไขได้โดยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากรวดเร็วและไม่ผิดพลาด เหมาะสมสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลที่มีขนาดใหญ่

3. ผลจากการคำนวณ จะเป็นจำนวนเงินสกรสำรองเบื้องต้น ยังไม่ควรจะนำไปใช้กำหนดเป็นวงเงินสกรสำรองที่จะเก็บไว้ตามสาขาทันที ควรจะต้องพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ที่จะมีผลกระทบกระเทือนต่อกระแสเงินสดของสาขาแต่ละแห่งก่อน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่

(1) ภาวะเศรษฐกิจ เงินออมของประชาชนโดยทั่วไปอาจกล่าวได้ว่าได้รับผลกระทบกระเทือนจากสภาพเศรษฐกิจ ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับอาชีพของผู้ฝากด้วย เช่น ผู้ฝากที่เป็นเกษตรกร เงินฝากของบุคคลเหล่านี้ย่อมขึ้นอยู่กัผลผลิตทางเกษตรกรรม ในปีที่การเพาะปลูกได้ผลดีหรือราคาผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น ทำให้รายได้เพิ่มขึ้น กำลังออมย่อมสูงขึ้น ในกรณีนี้จะรวมถึงสภาพดินฟ้าอากาศในแต่ละปีด้วย ถ้ากำลังออมเพิ่มขึ้นก็คาดได้ว่าจะมีเงินสกรรับมากขึ้น ทำให้สามารถลดวงเงินสกรสำรองได้ หรือถ้าผู้ฝากเป็นผู้ที่มีรายได้ประจำ หากเกิดภาวะเงินเฟ้อ ค่าครองชีพสูงขึ้น เช่น การขึ้นราคาน้ำมัน การขึ้นราคาค่ากระแสไฟฟ้า ซึ่งมีผลต่อเนื่องทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น แต่รายได้ไม่เพิ่มขึ้น ทำให้รายได้ที่แท้จริง (Real Income) ลดลง ความสามารถในการออมลดลง เช่นนี้ก็ประมาณได้ว่าเงินสกรรับอาจจะลดลง และเงินสกรจ่ายอาจจะเพิ่มขึ้นด้วยเนื่องจากผู้ฝากต้องถอนเงินออกมาออกไปใช้จ่าย ดังนั้นจึงควรพิจารณาเพิ่มวงเงินสกรสำรองขึ้นอีก อย่างไรก็ตาม ควรจะได้มีการ

ศึกษาและวิเคราะห์เงินรายได้และเงินออมของผู้ฝากแต่ละอาชีพว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรและ
ในจำนวนมากน้อยเพียงใด

(2) สภาพการแข่งขัน ปัจจุบันการแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินมีมากขึ้น หาก
ธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ สามารถแย่งลูกค้าจากธนาคารของเราได้ ย่อมจะทำให้กระแส
เงินสดเปลี่ยนแปลงไป ส่วนจะกระทบกระเทือนอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของลูกค้ายานั้น ๆ
นอกจากนี้ความสามารถในการหาผู้ฝากเพิ่มขึ้น ก็มีผลกระทบกระเทือนกระแสเงินสดเช่นเดียวกัน
เช่นวิธีการออกไปรับเงินฝากนอกสถานที่ของธนาคารออมสินทำให้มีเงินสดรับเพิ่มขึ้น สามารถลด
จำนวนเงินสดสำรองได้

(3) พฤติกรรมของผู้ฝาก เป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่จะมีผลกระทบต่อกระ
แสเงินสดของธนาคาร ถ้าได้มีการศึกษาโดยละเอียดจะช่วยให้การกำหนดเงินสดสำรองเป็นไป
อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ในที่นี้ มีเงื่อนไขว่าสาขาจะมีเงินสดรับและเงินสดจ่ายสลับกันไป
ในแต่ละวัน ไม่ได้แยกว่าจะได้รับเงินฝากถอนหรือต้องจ่ายเงินก่อน หากจะศึกษาให้ละเอียด
ควรจะศึกษาพฤติกรรมของลูกค้ายาวๆ ช่วงเวลาการฝากและการถอนเงินเป็นอย่างไร โดยใน
ขั้นต้น ต้องแบ่งกลุ่มผู้ฝากตามอาชีพต่าง ๆ แล้วจึงบันทึกเวลาการฝากและการถอนว่ามีความถี่ใน
ช่วงเวลาใดมาก นิยมมาติดต่อกันในเวลาใด จำนวนเงินฝากและถอนแต่ละครั้งมีมากน้อยเพียงใด
และลักษณะเด่นอื่น ๆ ของผู้ฝากที่พอจะสังเกตเห็นได้ ซึ่งพฤติกรรมของผู้ฝากของแต่ละสาขาในแต่ละ
ท้องถิ่นย่อมไม่เหมือนกัน เมื่อทราบพฤติกรรมของผู้ฝากแล้ว นำมาปรับปรุงยอดเงินสดรับและเงินสด
จ่ายได้ โดยการให้น้ำหนักแตกต่างกัน แล้วจึงหาผลต่างเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป เช่น ถ้ายล
ของการสำรวจปรากฏว่า ในตอนเช้า มีเงินสดรับประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์ของเงินสดรับทั้งวัน
ส่วนเงินสดจ่ายมีประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์ของเงินสดจ่ายทั้งวัน เช่นนี้เราอาจจะให้น้ำหนักของเงิน
สดจ่ายเท่ากับ 3 น้ำหนักของเงินสดรับเท่ากับ 2 น้ำหนักไปคู่กับค่าพยากรณ์เงินสดรับและเงิน
สดจ่าย แล้วจึงหาผลต่างของยอดเงินสดรับและเงินสดจ่ายที่ดวงน้ำหนักแล้ว เพื่อนำผลต่างไปวิเคราะห์
การแจกแจงความถี่ต่อไป

(4) ระเบียบหรือข้อตกลงต่าง ๆ ที่สำนักงานเป็นผู้กำหนด ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก หรือข้อตกลงระหว่างธนาคารออมสินกับบุคคลภายนอก เช่น ข้อตกลง
กับการสื่อสารแห่งประเทศไทย ให้ที่ทำการไปรษณีย์ฝากหรือเบิกเงินที่สาขาของธนาคารออมสินได้

ภายในวงเงินที่กำหนด ก็ควรวิเคราะห์ยอดรับจ่ายเงินสดที่เกิดจากข้อตกลงนี้ แยกต่างหากจากรายการที่เกิดขึ้นเนื่องจากลูกค้า แล้วจึงนำผลการวิเคราะห์ทั้งสองประเภทมารวมกัน เหตุที่ต้องวิเคราะห์แยกกันก็เพราะลักษณะการรับจ่ายเงินที่เกิดจากลูกค้ากับการรับจ่ายเงินตามข้อตกลงอาจจะไม่เหมือนกัน

(5) ปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อกระแสเงินสดของธนาคาร เช่น สถานการณ์บ้านเมือง กฎหมายเกี่ยวกับการเก็บภาษีดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ภาษีมรดก เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบกระเทือนต่าง ๆ ที่จะมีต่อการรับจ่ายเงินสดของสาขาตามที่กล่าวมาแล้ว ก็นำมาปรับปรุงวงเงินสดสำรองว่าในเมื่อต่อไปควรจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือไม่ในจำนวนเท่าใด

จากการศึกษาหลักเกณฑ์และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเงินสดสำรองของธนาคารออมสิน ผู้เขียนมีความเห็นดังนี้

1. จำนวนเงินสดสำรองที่กำหนดไว้ใหม่ เป็นวงเงินสูงสุดที่จะอนุญาตให้สาขาเก็บไว้ได้ในแต่ละวัน สาขาอาจจะเก็บไว้น้อยกว่ากำหนดก็ได้ แต่สาขาก็มักจะเก็บไว้เต็มตามที่ได้รับอนุญาต ฉะนั้นจึงควรชี้แจงให้สาขาเข้าใจและเห็นความสำคัญรวมทั้งผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเก็บเงินไว้ในจำนวนที่เหมาะสม หากสาขาเห็นว่าวันใดไม่จำเป็นต้องมีเงินสดเก็บไว้ถึงจำนวนที่กำหนด ก็ให้นำเงินส่วนที่เกินความจำเป็นส่งสำนักงานใหญ่ เพื่อนำไปลงทุนหาผลประโยชน์ ไม่ควรเก็บไว้ครบจำนวนเงินที่กำหนด

2. ปัจจุบันสาขาสามารถเก็บเงินไว้เกินกว่าที่กำหนดได้อีกไม่เกิน 7 วัน โดยแจ้งเหตุผลให้สำนักงานใหญ่ทราบ เป็นการเพิ่มวงเงินสดสำรองทางอ้อม เช่น กำหนดวงเงินสดไว้ 300,000 บาท สาขาที่มีเงินสดคงเหลือ 380,000 บาท ยังไม่ส่งส่วนเกินให้สำนักงานใหญ่ก็ได้ โดยเก็บไว้ได้อีก 7 วัน จะเห็นได้ว่าถ้าภายใน 7 วันสาขาไม่ได้ใช้เงินส่วนที่เกินจำนวน 80,000 บาทนี้ จะทำให้ธนาคารออมสินสูญเสียผลประโยชน์ที่จะได้รับจากเงิน 80,000 บาทนี้ และถ้าสาขาทั้ง 300 กว่าแห่งมีสิทธิทำเช่นนี้ เงินที่เก็บไว้เฉย ๆ ตามสาขาจะมีเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นจึงเห็นควรให้เลิกช้อยกเว้นนี้เสีย เมื่อกำหนดยอดเงินสดสำรองแล้วก็ให้สาขาเก็บไว้ได้ไม่เกินจำนวนนั้น

3. ควรจะมีการพิจารณาวงเงินสัปดาห์ และการวิเคราะห์เงินสัปดาห์เป็นประจำ เป็นต้องเก็บตัวเลขปริมาณเงินสัปดาห์และเงินสัปดาห์ให้รวดเร็ว ต้องมีการรวบรวมตัวเลขไว้อย่างสม่ำเสมอตลอดปี การจะเก็บตัวเลขที่ต้องการของสาขา 300 กว่าแห่ง จากแบบฟอร์ม อส.110 ในปัจจุบัน เป็นงานที่ต้องใช้เวลามาก ปัญหานี้อาจจะแก้ไขได้โดย

(1) ในระยะยาว ควรพิจารณาใช้เครื่องจักรลงบัญชีที่เก็บยอดรวมไว้ในเครื่องได้ เมื่อดูความคืบหน้าการดำเนินงานแบบฝากเงินหรือแบบถอนเงินแล้วแต่กรณีมาลงรายการไว้ในเครื่องจักร เครื่องจะเก็บสะสมจำนวนเงินไว้ เมื่อสิ้นวันจะโดยยอดรวมเงินสัปดาห์และยอดรวมเงินสัปดาห์ที่ช่วยประหยัดเวลาและลดความผิดพลาดได้ สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ ในการลงบัญชีด้วยเครื่องจักรนั้นขึ้นอยู่กับเครื่องจักรที่จะใช้ จึงต้องศึกษาคุณสมบัติของแต่ละเครื่อง เพื่อเลือกใช้ชนิดที่จะให้ประโยชน์ตามที่ต้องการ.

(2) การใช้เครื่องจักรลงบัญชีนั้น ต้องใช้เวลาในการพิจารณาจัดซื้อ ต้องเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการลงทุนซื้อเครื่องจักรว่าจะคุ้มหรือไม่ ในระหว่างการพิจารณานี้ควรที่จะแก้ปัญหาในระยะสั้นโดยเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์ม อส.110 ในปัจจุบันแบบฟอร์ม อส.110 ไม่มียอดรวมของเงินสัปดาห์และเงินสัปดาห์ในแต่ละวัน เพราะได้รวมยอดเงินสัปดาห์เหลือยกมา และยอดเงินสัปดาห์เหลือยกไปไว้ทางด้านรับและด้านจ่ายด้วย ในการนำตัวเลขมาวิเคราะห์ ต้องหักยอดยกมาและยอดยกไปออกจากยอดรวมทั้งหมด หลังจากนั้นยังต้องหักรายการที่ไม่ใช่เงินสัปดาห์ออกอีกด้วยตามที่ได้อธิบายไว้แล้วในบทที่ 3 ดังนั้นจึงเห็นควรเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมรายการในแบบฟอร์ม อส.110 ดังนี้

- 1) เพิ่มช่องสำหรับบันทึกรายการ โดยแบ่งเป็นช่องสำหรับบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด และรายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสด
- 2) เพิ่มยอดรวมของรับและจ่ายเงินสัปดาห์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันก่อนที่จะรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือที่เรียกว่าบัญชีทำการ
- 3) เพิ่มยอดเงินสัปดาห์เหลือยกมา จะเป็นรายการแรกในแบบฟอร์ม ควรเปลี่ยนมาไว้เป็นรายการสุดท้าย แล้วจึงออกยอดรวมทั้งหมด

ตัวอย่างการบันทึกรายการในแบบฟอร์ม อส.110

สมมุติว่ารายการเงินฝากและเงินถอนต่าง ๆ ในวันที่ 2 กันยายน 2520 ของสาขา ก.

มีดังนี้

1. มีผู้นำเงินมาฝากประเภทเผื่อเรียก จำนวน 10,000 บาท
2. มีผู้นำฝากเงินประเภทประจำ 6 เดือน จำนวนรวม 50,000 บาท โดยฝากเป็นเงินสด 30,000 บาท และฝากเป็นเช็ค 20,000 บาท
3. ผู้ฝากเงินประเภทเผื่อเรียก ขอโอนเงินไปฝากในประเภท 12 เดือน จำนวนเงิน 2,000 บาท
4. มีผู้ถอนเงินจากเงินฝากประเภทประจำ 12 เดือน จำนวน 30,000 บาท โดยขอรับเป็นเงินสด 18,000 บาท ขอรับเป็นเช็ค 12,000 บาท
5. มีผู้นำตั๋วแลกเงินเพื่อเก็บทางมาขอขึ้นเงิน จำนวน 15,000 บาท
6. ยอดเงินสดคงเหลือยกมา มีจำนวน 10,000 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขา ก

เงินสดรับเงินสดจ่ายและยอดเงินสดคงเหลือ ประจำวันที่ 2 กันยายน 2520

รายการรับ	เงินสด	เช็คหรือเงินโอน	รวม	รายการจ่าย	เงินสด	เช็คหรือเงินโอน	รวม
เงินฝากประเภทเผื่อเรียก	(1)10,000		10,000	เงินฝากประเภทเผื่อเรียก		(3) 2,000	2,000
เงินฝากประเภทประจำ 6 เดือน	(2)30,000	(2)20,000	50,000	เงินฝากประเภทประจำ 6 เดือน			
เงินฝากประเภทประจำ 12 เดือน		(3) 2,000	2,000	เงินฝากประเภทประจำ 12 เดือน	(4)18,000	(4)12,000	30,000
ฯลฯ				ตั๋วแลกเงินเพื่อเดินทาง	(5)15,000		15,000
เช็คธนาคารออมสิน		(4)12,000	12,000	ฯลฯ			
รวมเงินสดรับ	40,000	34,000		เช็คนำส่งสำนักงานใหญ่		(2)20,000	20,000
บัญชีทำการ				รวมเงินสดจ่าย	33,000	34,000	
ยอดเงินสดคงเหลือยกมา	10,000		10,000	บัญชีทำการ			
บาท	50,000		84,000	ยอดเงินสดคงเหลือยกไป	17,000		17,000
				บาท	50,000		84,000

การบันทึกรายการที่ไม่เกี่ยวกับเงินสดในรูปแบบใหม่ แต่จะรายการลงบันทึกทั้งด้านรับและด้านจ่ายเหมือนเดิม เพียงแต่เมื่องงไขทางหากไม่บันทึกเงินสดอย่างเช่นในรูปแบบเดิมเท่านั้น ในการเก็บตัวเลข เราจะได้ออกเงินสดรับจำนวน 40,000 บาท และยอดเงินสดจ่าย 33,000 บาท โดยไม่ต้องเสียเวลาปรับปรุงรายการอีก

5. การวิเคราะห์เงินสดรับและเงินสดจ่ายของสาขาทั่วประเทศกว่า 300 แห่ง หากเห็นว่าไม่มีเวลาและกำลังคนพอที่จะวิเคราะห์ ก็ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องลงทุนติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์เอง เพราะปัจจุบันมีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการอยู่หลายแห่งทั้งบริษัทเอกชนและส่วนราชการ เช่น ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ ศูนย์คอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง เป็นต้น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำให้ผลของการวิเคราะห์รวดเร็วกว่าการใช้กำลังคนมาก

จากข้อสรุปและข้อเสนอแนะดังกล่าว เชื่อว่าจะทำให้วงเงินสดสำรองที่เก็บไว้ตามสาขาต่าง ๆ ของธนาคารออมสินมีจำนวนที่เหมาะสม และการวิเคราะห์ในปีต่อ ๆ ไปจะได้รับความสะดวกรวดเร็วในการเก็บตัวเลขมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย